

UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA PEDAGOGIKY
prof. PhDr. Peter Seidler, CSc.
Dražovská cesta 4, 949 74 Nitra Tel.:+ 421 37 6408 255; pseidler@ukf.sk

Posudok oponenta
k habilitačnému pokračovaniu pána PaedDr. Erika Žovince, PhD. v študijnom odbore 1.1.4
Pedagogika

Habilitant PaedDr. Erik Žovinc, PhD. je už teraz renomovaným vedecko pedagogickým pracovníkom Katedry pedagogiky Pedagogickej fakulty UKF v Nitre. Má jasne vyhranený predmet svojho skúmania, ktorým presvedčuje vedeckú a odbornú verejnosť, že je vysokovzdelaným vedeckým pracovníkom v oblasti špeciálnej pedagogiky, konkrétne pedagogiky ľudí so špecifickými poruchami učenia. Nasvedčuje tomu i jeho publikačná činnosť a najmä ohlasy na monografie, učebné texty, vedecké, odborné, metodické i populárno vedné práce. V minulosti pracoval v špeciálno pedagogických zariadeniach. Konkrétne bol špeciálnym pedagógom na ZŠ, neskôr zastupujúcim riaditeľom špeciálno pedagogickej poradne a viacročným pracovníkom pedagogicko psychologickéj poradne. Poznajú a oceňujú ho mnohí učitelia z praxe na Slovensku, ale aj v blízkom zahraničí (v Čechách), ako experta na problematiku diagnostikovania a terapie špecifických porúch učenia. Je členom redakčnej rady časopisu Efeta, ktorý je jediným odborným vedeckým časopisom pre špeciálnu pedagogiku na Slovensku.

Hneď v úvode môjho posudku môžem konštatovať, že kritériá pre habilitačné konanie na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre splnil a v niektorých bodoch aj prekročil. Konštatujem, že možno skromnosť habilitanta spôsobilo to, že si neuviedol v časti II. (vedecká škola), že je konzultantom prebiehajúceho doktorandského štúdia doktorandky katedry pedagogiky PF UKF v Nitre.

Rozsah a štruktúra habilitačnej práce

Práca je napísaná na 129 stranách textu. Okrem úvodu a záveru má 8 častí. V prílohách sú odkazy na použité, resp. vytvorené testy a iné hodnotné materiály, ktoré dokresľujú význam práce. V hodnotení by som mohol zdôrazňovať klady a zápory, mohol by som vyjadrovať súhlasné, resp. nesúhlasné stanoviská, ale chcem hlavne poukazovať na odkazy, ku ktorým by sme mohli diskutovať, resp. autor by mohol sám vyjadrovať svoje stanovisko. Môžem však smelo konštatovať, že v predloženej práci je veľa cenných a mnohokrát nových východísk, ku ktorým sa vedecká verejnosť bude vyjadrovať neskôr (po preštudovaní a overení si záverov práce).

Aktuálnosť témy

PaedDr. Erik Žovinc, PhD. predložil k habilitačnému konaniu habilitačnú prácu na tému: „Uplatnenie testu Čí(s)ta v špeciálnopedagogickej diagnostike“. Sám autor konštatuje, že je potrebná diagnostika nielen začínajúcich čitateľov, ale aj tých, ktorých považujeme za vyspelých vzhľadom na vek (ročník) žiaka, ale v podstate sú akoby začínajúcimi čitateľmi. Teda hlavným cieľom predloženej habilitačnej práce je vytvorenie testu, overenie testu a podnietenie širokej diskusie k problematike čítania na Slovensku vzhľadom k čitateľským schopnostiam starších žiakov.

Stanovisko k štruktúre práce

Štruktúra predloženej habilitačnej práce spĺňa kritériá, ktoré sú kladené na takýto druh práce. Má svoju logiku a jednotlivé kapitoly na seba nadväzujú. Prezentované výsledky sú solídne.

Odborná úroveň jednotlivých častí práce

Vo východiskovej prvej kapitole (29 strán) predkladá a analyzuje teórie čítania našich autorov, ale hlavne autorov zahraničnej proveniencie. Tieto zdroje tvoria východisko súčasných teórií aj našich autorov, teda aj hodnoteného percipienta (verím, že dr. Žovinec prijme „titul“ poslucháča, resp. príjemcu). Nemám nejaké vážne pripomienky k tejto (dôležitej) časti práce, ale nedá mi, aby som sa nespýtal, ako by priradil k uvedeným teóriám (staršie) odkazy z výskumov napr. prof. PhDr. Jána Kopála, CSc., nebohého profesora tejto Alma máter. Dielo Jána Kopála je známe nielen v literárnych kruhoch, ale aj v kruhoch tých, ktorí sa otázkami čítania (najmä na 1. st. ZŠ) zaoberali a zaoberajú.

Predmetom skúmania v ďalších častiach práce (teda kapitoly 2, 3, 4) sú načrtnuté mnohé otázky predikcie porúch čítania, diagnostikovania porúch čítania u žiakov na primárnom stupni vzdelávania a na sekundárnom stupni vzdelávania. Autor podal východiská, ktoré sú v tejto oblasti známe a naznačil smerovanie svojho skúmania. Je tu stručná analýza diagnostiky sledovaného javu na prvom stupni a naznačené diagnostikovanie v sekundárnom stupni vzdelávania. Kapitola je vhodne doplnená jednou kazuistikou. S napísaným súhlasím aj keď záverečné vety štvrtej kapitoly by som označil ako veľmi stručné.

Vymedzenie obsahu piatej kapitoly je spracované dobre, ale habilitant oddelil obsah od predchádzajúcej kapitoly akoby „násilne“. Predmetom skúmania bol rovnaký výskumný problém. Prečo potom vznikla táto kapitola?

Šiesta kapitola je akoby úvodom, resp. metodikou skúmania problematiky v empirii. Habilitant analyzuje test Čí(s)TA (čítania), ktorý je predmetom vlastného skúmania. Kapitola je prehľadná a určite v nej nájdeme odkazy na metodiku realizácie vlastného výskumu, teda kapitola je opodstatnená.

Text predloženej habilitačnej práce smeruje k jej logickému vyústeniu, teda k interpretácii výsledkov výskumu. Habilitant predkladá dva vysoko hodnotné výsledky svojho skúmania. Prvý prezentuje v siedmej kapitole. Keď sme definovali v úvode cieľ predloženej práce (vytvorenie testu čítania, jeho overenie a použitie), tak v tejto kapitole nachádzame výsledky overovania testu. Test bol overovaný na vzorke 961 žiakov vo veku 13 – 20 rokov, teda veku žiakov vyšších sekundárnych škôl. Podrobné výsledky sú uvedené na s. 126 – 129, kde autor konštatuje, že validita testu vzhľadom na kritériá, ktoré si stanovil je na dobrej úrovni. Myslím si, že konštatovanie autora, že je potrebný retest, resp. ďalšie (opätovné?) testovanie je premyslené. Druhý výsledok vedeckého skúmania je interpretovaný v ôsmej kapitole. Ide o výsledky komparácie výkonu dyslektikov a žiakov bez dyslexie na konci nižšieho sekundárneho vzdelávania. V tomto prípade tvorilo výskumný súbor 563 žiakov, z toho bolo cca 15 % žiakov s dyslexiou a 85 % žiakov intaktných. Výskumné otázky a hypotézy sú postavené solídne. Súhlasím s autorovým tvrdením (s. 140), že test Čí(S)TA je možné etablovať do špeciálnopedagogickej praxe.

Záverom tejto časti hodnotenia konštatujem, že ciele, ktoré si postavil habilitant splnil. Dokázal tak v teoretickej časti predloženej práce, tak i v empirickom skúmaní, že je autorom špeciálnopedagogických postupov pri diagnostikovaní špecifických porúch učenia, ale aj aktívnym terapeutom, ktorý má svoje miesto v čelnej skupine slovenských vedeckých pracovníkov v oblasti edukačnej vedy.

Formálna stránka

K formálnej stránke nemám nejaké významné výhrady. Nedostatky, ktoré sa občas v práci vyskytli, neznížili jej hodnotu.

Otázky do diskusie

Niektoré otázky som naznačil v hodnotení práce. Nedá mi, aby som sa však nespýtal habilitanta na pár ďalších, ktoré súvisia so skúmanou problematikou. Možno sa zdá, že skúmaný problém je skôr špeciálnopedagogickým, ako pedagogickým problémom. Pýtam sa, ako sa autor pozerá na fakt, že žiaci s vývinovými poruchami učenia vykazujú veľmi slabé výsledky na konci základnej školy (viď výsledky Testovania 9). Ich inteligencia by mala byť v norme, poruchy učenia by mali byť kompenzované, ale ich reálny akademický výkon je na úrovni tzv. „štverkárov“. Prečo? Ďalej sa pýtam či môže test nejakým spôsobom ovplyvniť štúdium na strednej škole, resp. môže mať dopad na zlepšenie výsledkov týchto žiakov v maturitách?

Prínos habilitačnej práce

Výsledky, ku ktorým dospel habilitant sú hodnotné pre vedeckú, odbornú, ale aj laickú spoločnosť, pretože predmet skúmania Dr. Žovince, PhD. je významný pre celú spoločnosť. Teoretické východiská a výsledky empirického výskumu predurčujú zmenu nielen v chápaní niektorých špecifických porúch učenia, ale naznačujú zmeny v diagnostikovaní a terapii týchto porúch. Prínos pre vedeckú a odbornú verejnosť je hlavne v tom, že sa im dostáva do rúk diagnostický nástroj, ktorý pomôže pri diagnostikovaní skrytých porúch učenia, ale aj podklady na vytvorenie efektívnych terapeutických postupov.

Záver

Záverom konštatujem, že predložená habilitačná práca PaedDr. Erika Žovince, PhD. spĺňa kritériá habilitačnej práce a preto ju odporúčam na obhajobu.

Zároveň som preštudoval všetky predložené materiály, ktoré habilitant predložil ku svojej habilitácii. Konštatujem, že PaedDr. Erik Žovinec, PhD. spĺňa kritériá stanovené vedeckou radou PF UKF v Nitre.

Po úspešnej obhajobe navrhujem udeliť PaedDr. Erikovi Žovincovi, PhD.

titul
d o c e n t
v odbore pedagogika

4. apríla 2014

prof.PhDr.Peter Seidler,CSc.